

Räddningstjänsten östra skaraborg
Org nr 222000-1115

Årsredovisning för räkenskapsåret 2017

Kommunalförbundets direktion avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	25
- balansräkning	26
- kassaflödesanalys	27
- noter	28

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Förbundets verksamhet

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS) håller en för förbundsmedlemmarna gemensam räddningstjänst, som enligt lagen om skydd mot olyckor annars åvilar var och en av förbundsmedlemmarna.

Kommunalförbundet ansvarar för att åtgärder vidtas så att bränder och skador till följd av bränder förebyggs, ansvarar för sotningsverksamheten samt verkar för annan olycks- och skadeförebyggande verksamhet som enligt lagen om skydd mot olyckor annars åvilar var och en av förbundsmedlemmarna. Kommunalförbundet skall även tillhandahålla utbildning för medlemskommunernas personal inom ramen för lagen om skydd mot olyckor. Inför 2011 ändrades ändamålsparagrafen i förbundsordningen till följd av att ansvaret för tillstånd och tillsyn enligt den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor överfördes till kommunalförbundet. Kommunalförbundet fullgör uppgifterna inom det civila försvaret som annars åvilar medlemskommunerna beträffande räddningstjänst under höjd beredskap.

Kommunalförbundet omfattar sju kommuner med ca 121 000 invånare och har en landyta av 3 100 km².

Politisk ledning

Kommunalförbundet är organiserat i den förenklade modellen med direktion. Medlemskommuner är Skövde, Mariestad, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg och Gullspång. I direktionen är varje medlemskommun representerad med två ledamöter och två ersättare. Skövde kommun innehar ordförandeposten. Inom direktionen finns ett presidium som tillika är beredningsutskott. Presidiet består av ordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande. Direktion tillträdde den 1 januari 2015.

Direktionen har haft åtta ordinarie sammanträden under året och därvid avhandla 152 ärenden. Vid septembersammanträdet, som var offentligt, antogs budgeten för år 2018. Beredningsutskottet har haft ett sammanträde med utökad representation där alla medlemskommuner var representerade med anledning av budgeten för 2018.

Under 2016 antog direktionen det nu gällande handlingsprogrammet för mandatperioden. Handlingsprogrammet är det politiska styrdokumentet som redovisar vald ambitionsnivå, organisation och planering för förebyggande verksamhet samt resurser och förmåga för den operativa verksamheten.

Handlingsprogrammet som har fastställts under 2016 gäller åren 2017-2019.

Allmänt

2017 har genomförts i enlighet med fastställt handlingsprogram. Under året har organisationen fortsatt sitt utvecklingsarbete med organisationen, personal, materiel och metoder. Organisationen fullföljer påbörjad och beslutad verksamhet enligt plan.

De två mest utmärkande arbetsuppgifterna under året har varit att hantera verksamhetens bedrivande och utveckling på övningsfältet Hasslum samt att över tid hantera räddningstjänstens personalförsörjning.

Vad avser personaltjänsten fortsätter pensionsavgångarna och nyrekryteringar som en följd dessa. Vid förbundets deltidsstyrkor har rekrytering och utbildning genomförts i syfte att tillföra personal motsvarande de avgångar som varit. Rekrytering av deltidspersonal inom vårt område fortsätter att vara en prioriterad uppgift då det i en ökande omfattning blir allt svårare att rekrytera, vidmakthålla samt kompetensutveckla denna personalkategori. Särskilda åtgärder bör vidtas och kommer att vidtas i vårt område (kommunerna) för att över tid kunna personalförsörja organisationens behov av kunnig och kompetent personal. Vidare kan det konstateras

att möjligheten att rekrytera heltidsbrandmän och brandingenjörer blir allt svårare. I sammanhanget är det enbart numerären i sig som kan bli utmanande för framtiden, utan även det faktum att väldigt få personer från Skaraborg söker sig till den av staten anordnade brandmannautbildningarna (Skydd Mot Olycka, SMO), vilket i sig ger negativa effekter avseende möjligheten att bibehålla personalen över tid då anställd personal som kommer långväga ifrån självklart tar möjligheten då den dyker upp att få en anställning i sin tidigare hemkommun. Under 2017 synes dock den tendensen delvis bruten, då ett antal elever från Skaraborg genomgår utbildningen skydd mot olyckor. Tendensen är att det ökade uttaget av föräldraledigheter håller i sig och att trenden fortsätter över året i att ta ut föräldraledigheter. Detta påverkar den över tid pågående schemaläggning och kan leda till ökade kostnader då det saknas personal i ordinarie skift. Rekrytering av semestervikarier inför sommaren 2017 har påbörjats. Sjukfrånvaron har sjunkit från 3,6 % under 2015, till 2,54 % 2017 (målsättningen är 3 %). Räddningstjänsten har fortfarande ett antal långtidssjukskrivna på varierande sjukskrivningsgrad. Förbundet är medlem i ett nätverk rörande jämställdhet. Nätverket är ett branschnätverk och benämns "Nätverk för Jämställd Räddningstjänst", NJR.

Vad avser utvecklingen av materiel så har under året fortsatt omsättningen av andningsskydd. Samtliga äldre andningsskydd är nu utbytta. Fordonsomsättningsplanen har omsättning i enlighet med den långsiktiga investeringsplanen skett. Det noteras att ett reservhöjdfordon anskaffats samt en ny lastväxlare och ett tankfordon samt släck/räddningsfordon. Organisationens förmåga till långsiktig verksamhetsplanering har fortsatt utvecklats vilket innebär att överblicken och behoven för framtiden nu kan sammanföras till ett tydligt arbetsunderlag för kommande budgetarbete, idag till och med 2022. Budgetarbetet för 2018 är genomförd enligt plan. Budgeten fastställdes i september.

Den beslutade organisationsöversynen vid den operativa avdelningen trädde i kraft första januari 2016. Syftet med organisationsförändringen var och är att skapa bättre möjligheter för planering och ledning av operativa avdelningen både ur ett verksamhetsledningsperspektiv men även ur ett operativt perspektiv. Översynen har genomförts inom ramen för nu befintliga resurser och har under årets utvecklats på ett bra sätt. Ytterligare utveckling av den operativa organisationen kommer ske under 2018 i syfte att tillvarata de möjligheter som nu finns att utveckla verksamheter utifrån behov och prioriteringar.

Räddningstjänstens förmåga att leda inom ramen för större händelser (komplexa händelser) har utvecklats under året. Utbildning och övning har genomförts med ett gott resultat där vi kopplat ny teknik och metod till det rollspel som gäller vid arbetet med och tillsammans i en stab. Hela utbildningspaketet avslutades med en tvådagars stabs- och ledningsövning.

Vad avser den förebyggande verksamheten har ett förändrat arbetssätt införts avseende myndighetsutövningen som syftar till att tydliggöra myndighetsutövningen i sig, samt skapa ett bättre juridiskt underlag och spårbarhet i ärendehantering. Det nya arbetssättet har kraftigt utökat handläggningstiden för tillsyns ärenden och det i kombination med personalvakanser har medfört en stor eftersläpning i antalet genomförda tillsyner för 2017. Den operativa personalen har via uppsökande verksamhet i flerbostadshus och dörrknackning i andra typer av boenden, förmedlat information om brandförebyggande åtgärder i bostäder. Samtidigt som denna uppgift löses genomförs förberedelser/rekognosering av framkörningsplatser och uppställningsplatser inom aktuellt område som besöks.

Inom ramen för samverkan fortgår arbetet med Krishanteringsrådet Östra Skaraborg samt samverkan med övriga räddningstjänster inom Skaraborg och Västra Götaland. Arbetet inom Räddsam VG är och kommer vara en viktig del av vår förmåga att lösa framtidens utmaningar, alltifrån kompetensutveckling, operativ/förebyggande förmåga mm. Inte minst framtida utveckling av övningsfältet i Hasslum bedöms få ett utökat RäddsamVG perspektiv.

Under 2017 erhöles uppgiften från direktionen att analysera och utarbeta beslutsunderlag för att eventuellt styra om de idag varande kommunala automatiska brandlarmen till räddningscentralen i Skövde. Arbetet är nu genomförd och samtliga kommunala automatiska brandlarm terminerar nu i förbundets räddningscentral.

Personal

Personalförsörjningen fortsätter att utmana organisationen. Ingen personalkategori är undantagen ett fortsatt rekryteringsbehov på sikt, vilket med dagens och morgondagens tillgång på personal bedöms som försvårande. Förutom föräldraledigheter finns det nu två brandmän som studerar till andra yrken och som sökt partiell ledighet, framför allt dagpass. Under våren beslutades att överanställa två brandmän, för att underlätta bemanningen av de vakanser som finns till följd av sjukdom och tjänstledigheter. Detta skedde under hösten. Vid de pensionsavgångar som kommer inom närmaste året/åren finns möjlighet att åter gå ner till tidigare numerär.

Det nya RiB-avtalet (Räddningspersonal i beredskap) har rört upp känslor i hela deltidbrandmänna-Sverige. Inom förbundet har förts en dialog med BRF (Brandmännens Riksförbund) lokalt och hållits flera möten med syfte att åstadkomma en lösning. Räddningstjänsten har även skickat sina synpunkter till central arbetsgivarorganisation. Konsekvenserna av det centrala avtalet har inneburit ett stort merarbete för flera av medarbetarna i RÖS ledning. Nytt avtal avseende räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB 17) undertecknades lokalt i april. För RÖS innebär avtalet formellt att centralt avtal RiB 17 följs och det har i anslutning till detta tagits ett ensidigt arbetsgivarbeslut med syftet att nå upp till det nationella märket. Fortsatt arbete kring avtalsfrågan RiB skall nu koncentreras till kommande avtal RiB 19.

För att öka möjligheterna att rekrytera personal till deltidstationerna även framåt, har en Framtidsgrupp RiB bildats som under 2017 träffades vid tre tillfällen. Syftet med gruppen är att underlätta rekrytering samt att få idéer till en deltidorganisation som fungerar ännu bättre. Fler möten är inplanerade för 2018.

Under hösten tillträdde den nya tjänsten Larmtekniker. Tjänsten är uppkommen som en följd av att förbundet övertar driften av medlemskommunernas interna brandlarm. Prioriterad uppgift för Larmteknikern är att få de kommunala brandlarmen att fungera och i mån av tid vara behjälplig i övriga teknik- och driftsfrågor. I övrigt har extern rekrytering till organisationen under året skett genom preparandutbildning vid två tillfällen och rekrytering av sommarvikarier. Även intern rekrytering för att ersätta vakanser som insatsledare och styrkeledare har genomförts.

Glädjande kan konstateras att räddningstjänsten lyckats rekrytera en brandingenjör med gedigen kompetens till förebyggandeavdelningen, samt en erfaren drifttekniker till operativa avdelningen. Trots detta så föreligger utmaningar både på deltidssidan och heltidssidan. Vidare underlättar inte MSB nationella inriktningar en funktionell kompetensförsörjning. Räddningstjänsten har genom RäddsamVG uttryckt sin uppfattning via skrivelser till departementet och till MSB, där redovisning skett av den lokala uppfattning som finns i länets räddningstjänstorganisationer relaterat kompetensutvecklingsbehoven. Fortsatt arbete över tid krävs med myndigheterna för att få till stånd en långsiktig hållbar lösning för framtida personalförsörjningar.

Under hösten ställdes förbundet inför utmaningen att rekrytera en ny Förbundsdirektör, då tidigare Förbundsdirektör valde att anta en ny utmaning hos sin tidigare arbetsgivare Försvarsmakten. Direktionen ansvarade för rekryteringen och ett externt rekryteringsföretag anlätades. Processen pågick under hösten i samarbete med direktion, ledningsgrupp samt arbetstagarorganisationer och slutfördes i december. Ny Förbundsdirektör tillträder 1 mars 2018.

Skadeförebyggande verksamhet

Det nya arbetssättet gällande ärendehantering har kommit på plats och ärenden hanteras nu på ett sätt som är kvalitetssäkrat, uppfyller gällande lagstiftningskrav och är rättssäkert för den enskilde. Följden av det nya arbetssättet är att ärenden tar längre tid att hantera, vilket innebär att avdelningens kapacitet att hantera ärenden generellt har minskat. Prioritering av ärenden som initieras utifrån har fått göras med konsekvensen att internt initierade ärenden, framförallt tillsyner, har minskat. De ärenden som hanteras ger dock ett bättre resultat, exempelvis följs samtliga tillsyner numera upp för att säkerställa att samtliga kravställda åtgärder vidtas. De

tillsyner som genomförs enligt det nya arbetssättet ger en skälig nivå på brandskyddet.

Antalet tillsyner enligt lag om skydd mot olyckor som genomförts under året är lägre än plan och antalet genomförda tillsyner enligt lag om brandfarliga och explosiva varor är också lägre än plan. Avdelningen har inte kapacitet att genomföra de tillsyner som behöver genomföras för att brandsäkerheten ska kunna hållas på en godtagbar nivå i medlemskommunerna. För året har tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor prioriterats framför tillsyn enligt lag om brandfarliga och explosiva varor.

Resultatet gällande ärendehantering för året skiljer sig mellan olika typer av ärenden. Antalet ärenden generellt och antalet ärenden gällande byggprocessen i synnerhet har ökat stort.

Antalet invånare som nås av räddningstjänstens information har minskat från föregående år både gällande antalet informationstillfällen och gällande antalet invånare som nåts. Antal invånare som nåts har minskat till 48 % av föregående års resultat. Orsaken till minskningen beror framförallt på att SMO-styrkan, som genomför majoriteten av alla informationsinsatser, har fått ytterligare arbetsuppgifter riktade mot t.ex. övningsverksamheten och räddningstjänstens övningsfält.

Flera medlemskommuner har under året uttryckt en önskan om att kunna genomföra den teoretiska delen av brandutbildning på distans via webben i kombination med en kortare praktisk utbildning i räddningstjänstens försorg.

Förändringar har skett i avdelningens organisation. De två brandmästartjänsterna på vardera 50 % har överförts till den operativa avdelningen och en brandingenjör har rekryterats till avdelningen på 100 % istället. 1,4 tjänster har under året varit vakanta.

Avdelningen har ett behov av ytterligare två tjänster utöver nuvarande vakanta tjänster för att hantera arbetsbelastningen och möjliggöra att genomföra tillsyner på en godtagbar nivå. Ökning krävs också för att kunna hantera t.ex. föräldraledigheter inom avdelningen, för att driva projekt samt för att kunna bistå med kompetens till övriga organisationen.

Tävlingen Camp Blåljus har genomförts i Skövde, återigen med ett lyckat resultat. Deltagare och arrangörer var mycket nöjda med evenemanget.

Samarbetet med Radio Skaraborg har fortsatt som planerat under första halvåret men har avslutats inför andra halvåret.

Operativa avdelningen

Inför ett nytt verksamhetsår ingår som en del av planeringen att utifrån gällande riskbild anta ett visst förväntat utfall. Vid analys av statistik för verksamhetsåret 2017 konstateras att utfallet väl sammanfaller med det förväntade. Inga speciella trender har tillkommit eller ändrats. År 2017 får anses vara ett "normalår" sett till genomförda räddningsinsatser.

Sammanlagt har åtta personer mist livet på grund olyckor inom RÖS område under 2017. Ett stort antal mer eller mindre skadade människor har omhändertagits av Räddningstjänsten Östra Skaraborg, vilket sannolikt lett till att mycket mänskligt lidande lindrats.

En analys av den nya befälsorganisationen är i det närmaste klar och resultatet av denna skall presenteras under första kvartalet 2018.

De mål som valts att analyseras för 2017 anses i vara uppfyllda, dock i ett fall med begränsning.

Mycket arbetskraft har även under 2017 gått till att säkra upp övningsfältet Hasslum och skapa en relevant verksamhet där. Detta har lett till att en bra grund nu finns att stå på gällande detta. Denna grund skall nu förvaltas och utvecklas. Mycket är gjort men mycket återstår.

Under senare delen av året har en anseelig mängd arbetskraft åtgått till att hantera sysslor i svallet av det faktum att förbundsdirektören slutat sin anställning.

Sammantaget är det operativa chefens uppfattning att otroligt mycket verksamhet är genomförd på ett bra sätt och äran till detta tillskrivs den fantastiska arbetsinsats som räddningstjänstens personal genomfört. Detta tillsammans med politikens förtroende och stöd har lett till ett produktivt 2017. Med anledning av detta framförs här ledningen för operativa avdelningens tack för er arbetsinsats och engagemang.

Drift- och underhållsverksamhet

För att den skadeavhjälpan verksamheten inom räddningstjänsten skall kunna fullgöra sina uppgifter krävs ett väl fungerande system för drift och underhåll. Det dagliga arbetet för driftavdelningen innebär till största delen att göra kontroller och reparationer på fordon, materiel samt brandstationer. Driftavdelningen försörjer även alla stationen med förbrukningsmateriel, byten av brandslang och andningsskydd efter insatser och övningar. Under senare år har övningsfältet på Hasslum tillkommit som en uppgift för driftavdelningen. Denna uppgift ligger utanför vårt tidigare arbetsfält och innebär att vår arbetsbelastning har ökat markant. Under våren har en drifttekniker anställts på den operativa avdelningen för att stärka upp räddningstjänstens förmåga att sköta övningsfältet och att serva vid övningar. Driftavdelningen kan dock se att det krävs en större arbetsinsats än vad som bedömdes vid övertagandet av övningsfältet Om räddningstjänsten i framtiden skall öka och utveckla verksamheten så kommer det att krävas en organisation avsedd för detta.

För närvarande har driftavdelningen 4 drifttekniker som har som huvuduppgift att serva deltidstationerna och brandvärnen. I Mariestad och Skövde sköter heltidsbrandmännen till största delen dessa kontroller på fordon och materiel åt driftavdelningen.

Efter beslut i medlemskommunerna skall räddningstjänsten from 1/1 2018 ta emot kommunala automatiska brandlarm. Detta har inneburit att räddningstjänsten har fått uppgradera vår utrustning för utlarmning på samtliga hel- och deltidstationer. För att lösa dessa arbetsuppgifter har en larmtekniker anställts på driftavdelningen.

Driftavdelningen ombesörjer även samordning av all upphandling av fordon och materiel samt ser till att vi har ett fungerande radiolänknät. Driftavdelningen ansvarar även för att räddningstjänsten har ett tillfredställande försäkringsskydd.

Driftavdelningen planerar och genomför kontinuerligt underhåll och renoveringar på våra brandstationer. Underhållsplaner uppdateras fortlöpande och renoveringar genomförs i möjligaste mån av egen personal för att få så god ekonomi som möjligt. Här har vi genom åren haft god hjälp av egen duktig personal som vi tidvis har lånat från operativa avdelningen. Den möjligheten ser vi av olika skäl minska framöver. Nedanstående förteckning är exempel på renoveringsåtgärder på våra brandstationer under 2017.

Renovering fönster och fasad Mariestad.

Renovering dusch och omklädningsrum Tibro.

Installation av nytt passagesystem Skövde.

Installation av ny utalmeringsutrustning på samtliga hel- och deltidstationer.

Brandskyddsåtgärder i Skövde och Mariestad

Underhåll av förbundets master

Samverkan, säkerhet och beredskap

De mål som uppställts för ämnesområdet bedöms vara, på helårsbasis i huvudsak uppfyllda. Räddningstjänsten har i allt väsentligt genomfört planerade åtagande. Viss eftersläpning noteras beträffande uppföljning av

avtalstecknad samverkan

När det gäller samverkan med aktörer utan avtalsförhållande ser läget bättre ut. Här kan nämnas utvecklad samverkan med polismyndigheten avseende informationsdelgivning och fortsatt utveckling av samarbetet med kommunernas krisberedskapsinformatörer.

Samverkan med länsstyrelsen sker genom medverkan i regionala rådet, deltagande i kvartalsövningar samt de veckovisa samverkanskonferenserna.

Årets två möten med Krishanteringsrådet Östra Skaraborg har genomförts. Huvudtemat utgjordes av totalförsvaret, sårbarheter i betalningssystemet, klimatförändringar samt genomgång av pågående krisberedskapsverksamhet hos aktörerna.

Regelbundna möten har hållits med gruppen Samhällsskydd Skaraborg där de tre räddningstjänsterna ingår tillsammans med företrädare för Polismyndigheten och akutsjukvården. Vidare har räddningstjänsten medverkat vid vår och höstmötet med Räddsam VG (ett samverkansorgan för räddningstjänstfrågor inom länet där såväl tjänstemän som politiker ingår).

Arbetet med återtagande av förmåga till räddningstjänst under höjd beredskap har intensifierats. En riktlinje för räddningstjänst under höjd beredskap har utarbetats.

Ekonomiskt resultat

Ekonomi har i huvudsak löpt enligt plan.

Resultatet för året visar på ett överskott på 1 873 tkr. Relaterat given uppgift (att upprätta nollresultat) uppfattas det att det ekonomiska resultatmålet är uppnått. Direktionen fattade beslut om att kostnaderna för övningsfältet Hasslum skulle tas på resultatet vilket skulle innebära ett underskott på 1 mnkr. Det positiva resultatet beror på ökade intäkter i form av fler fakturerade automatlarm och intäkter från övningsfältet samt ett positivt utfall av semesterskuld och pensionsavsättningar.

Planerade investeringar har genomförts med vissa begränsningar. Detta har föranlett senarelagda investeringar vilket innebär lägre avskrivningar än planerat under 2017.

Under året har investeringar skett avseende två tankbilar, en basbil samt ett reservhöjdfordon. Vidare har fullföljandet av investeringarna avseende andningsskydd slutförts. In- och utalarmeringssystem har bytts vid samtliga hel- och deltidstationer.

God ekonomisk hushållning bedöms föreligga då de ekonomiska målen nåtts och riktlinjerna för verksamheten följts. Detaljerad ekonomisk redovisning återfinns i bilaga.

Framtid

I det tidsmässiga korta perspektivet kommer fortsatt stor kraft att läggas vid att skapa möjligheter till ett fortsatt nyttjande av övningsfältet vid Hasslum. De möjligheter övningsfältet i Skövde har bedöms möjliggöra både övningsverksamhet såväl som utbildningsverksamhet. I det längre perspektivet kommer räddningstjänstens ledning att fortsätta arbetet med att tillsammans med respektive medlemskommun analysera och skapa förutsättningar för en fortsatt långsiktig utveckling av räddningstjänsten. Detta arbete bedrivs mot bakgrunden av den samhällsförändring som sker över tid och hur vi som räddningstjänst bör utvecklas för att möta morgondagens krav på räddningstjänst. Förbundets verksamhet pågår och löses enligt beslutad verksamhetsplan. Under 2018 kommer förbundets ledning att tillsammans med medlemskommunerna fullfölja arbete med riskanalys enligt lag om skydd mot olyckor och därefter påbörja arbetet med Handlingsprogram 2019-2023.

Vad avser de ekonomiska förutsättningarna så är det en förutsättning att de inriktningar som beslutats fram till och med 2020 minst inryms i de kommande årsbudgeterna för att lösa erhållna uppgifter. Under budgetarbetet för 2019 kommer behovet av en femte brandman i skiftet till Skövde styrkan tydliggöras, vilket innebär en kostnadsökning. I sammanhanget är det orimligt att med Skövde kommuns utvecklingsambition och dess förändrade riskbild fortsatt vara organiserade, antalsmässigt, som styrkan i Gullspång eller Mariestad.

Osäkerheter råder avseende framtida pensionskostnader och då företrädesvis den särskilda avtalspensionen som brandmännen har. Förbundet ser fram emot ett tätare arbete med medlemskommunerna i syfte att kunna följa den pågående samhällsutvecklingen och därtill kunna anpassa räddningstjänstens verksamhet så att lagstiftning följs och uppgifter löses för framtida behov enligt de krav som åligger räddningstjänsten. Sammanfattningsvis kommer följande arbetsområden utgöra grunden för vår fortsatta utveckling:

- Utveckla långsiktighet i planering med bäring på nästa handlingsprogram 2019-2023
- Utveckla förmågan att kunna öva och utbilda i Skövde på övningsfältet Hasslum
- Utveckla räddningstjänstens ledningsförmåga och förmåga att samverka med andra
- Personaltjänst där rekrytering och kompetensutveckling är tyngdpunkten
- Ekonomisk uppföljning kopplat till fortsatt utveckling
- Uppföljning av omsättningsplaner, drift och underhållsplaner

Skövde den 22 februari 2018

Hans Ingbert
T.f. Förbundsdirektör

Omvärldsanalys

Räddningstjänsten Östra Skaraborg strävar efter att följa medlemskommunernas utveckling. Inom det gemensamma geografiska området kan det konstateras att utvecklingen inom respektive kommun sker i olika tidsförhållanden och med olika ambitioner. Denna förutsättning påverkar räddningstjänstens fortsatta utveckling och kräver en tydligare kommunikation och närhet till respektive kommun för att möjliggöra en långsiktig och hållbar verksamhetsplanering som innefattar framtida målsättningar, ambitioner och kostnader.

En alltmer påverkande faktor är MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) begränsade möjligheter att fullfölja tidigare ambitioner med att skapa rekryteringsunderlag för heltidsbrandmän, bistå med kompetensutveckling av räddningstjänstpersonal samt driva fortsatt utveckling av räddningstjänsten. Konsekvensen av detta är att vi som organisation alltmer måste ta ansvar för egen kompetensutveckling. Som en konsekvens av denna situation har räddningstjänsterna i Västra Götaland förtydligat och intensifierat samverkan mellan räddningstjänsterna i syfte att kunna påverka myndigheter och beslutsfattare i en positiv riktning avseende räddningstjänsternas framtida utveckling. Samverkan har manifesterats genom att vi idag är organiserade inom ett samverkansnätverk som avser hela Västra Götaland och dess räddningstjänster. Vidare utvecklas samarbetet med polismyndigheten och ambulansverksamheten för att på det lokala planet möjliggöra en ökad effektivitet med avsikten att skapa ett tryggare och säkrare samhälle.

Flerårsöversikt

	2017	2016	2015	2014	2013
Allmänt					
Antal anställda	359	347	346	362	350
Befolkning	120 965	118 847	115 900	115 900	115 900
Budgetomslutning					
Verksamhetens nettokostnader, tkr	-91 637	-88 064	-85 301	-82 591	-80 684
Personalkostnader, tkr	-67 617	-65 345	-63 802	-62 523	-60 827
Nettoinvesteringar, tkr	9 695	3 980	5 950	10 150	5 150
Resultat					
Årets resultat, tkr	1 873	1 092	850	2 215	-696
Eget kapital, tkr	29 236	27 363	26 271	25 422	23 206
Finansiering					
Medlemsbidrag, tkr	91 580	88 576	86 080	82 888	79 040
Övriga intäkter, tkr	7 691	6 937	5 535	5 270	6 238
Nyckeltal					
Soliditet %	27	27	27	25	26
Likviditet %	148	144	145	141	152

Finansiella mål

Mål och måluppfyllnad

Resultatmål

Budget och plan för 2017 upprättades med ett resultat om en miljon i underskott med anledningen av behovet att fortsatt kunna öva på övningsfältet Hasslum. Direktionen beslutade att kostnaden för fältet skulle belasta resultatet 2017. Direktionen har beslutat att kommunalförbundet inte skall budgetera något överskott i resultatet. Erforderligt överskott för säkrande av det egna kapitalet finns hos medlemskommunerna och tillförs genom medlemsavgifterna vid behov. Utfallet blev inte ett underskott om en miljon kronor.

Måluppfyllnad

Resultatet för året påvisar ett överskott på 1 872 tkr. Det positiva resultatet beror på ökade intäkter i form av fler fakturerade automatlarm och intäkter från övningsfältet samt ett positivt utfall av semesterskuld och pensionsavsättningar.

Investeringsmål

Nyinvesteringar och reinvesteringar får göras inom de ramar som Direktionen beslutar. Erforderliga medel för kapitaltjänstkostnader ingår/tillförs ramen. Direktionen beslutade för 2017 om investeringar för 9 695 tkr. Beslut togs även att överföra investeringsmedel från 2016 till 2017 med 1 414 tkr mot bakgrund av senarelagda investeringar.

Måluppfyllnad

Planerade investeringar har genomförts med vissa begränsningar. Detta har föranlett senarelagda investeringar vilket innebär lägre avskrivningar än planerat under 2017.

Under året har investeringar skett avseende två tankbilar, en basbil samt ett reservhöjdfordon. Vidare har fullföljandet av investeringarna avseende andningsskydd slutförts. In- och utalarmeringssystem har bytts vid samtliga hel- och deltidstationer.

Direktionen har beslutat att överföra ej utnyttjade investeringsmedel för 2017 till 2018, till en summa av 5 000 tkr.

Målet att investeringsvolymen skall ligga inom given ram är uppnått.

Skadeförebyggande verksamhet

Måluppfyllelse

Målen för verksamheten presenteras i form av verksamhetsmål, säkerhetsmål och prestationsmål i Räddningstjänsten Östra Skaraborgs handlingsprogram. Verksamhetsmålen är övergripande för verksamheten och förtydligas med säkerhetsmål som i sin tur förtydligas och görs mätbara genom prestationsmål. I verksamhetsplanen för respektive år definieras vilka säkerhetsmål som ska följas upp under året. För år 2017 ska säkerhetsmål 2, 3 och 4 följas upp. Uppföljningen sker genom att granska om prestationsmålen för respektive säkerhetsmål är uppfyllt samt beskriva och analysera eventuella orsaker.

Säkerhetsmål (S) med tillhörande prestationsmål (P) för år 2017

S2 Skador på människors liv och hälsa, egendom och på miljön till följd av brand i ska minimeras.

P2.1 Tillsyn av ägares/nyttjanderättshavares skyldigheter enligt lag om skydd mot olyckor för byggnader eller anläggningar som omfattas av 2 kap. 3 § lag om skydd mot olyckor ska genomföras enligt en årlig verksamhetsplan.

P2.2 Räddningstjänsten ska ha kapacitet att, vid behov, genomföra tillsyn vid byggnader eller anläggningar som inte omfattas av 2 kap. 3 § lag om skydd mot olyckor.

S3 Skador på liv och hälsa, egendom och på miljön till följd av olyckor vid anläggning med farlig verksamhet ska minimeras

P3.1 Tillsyn av ägares/verksamhetsutövarers skyldigheter vid farlig verksamhet enligt lag om skydd mot olyckor ska genomföras enligt en årlig verksamhetsplan.

S4 Skador på liv och hälsa, egendom och på miljön till följd av olyckor vid hantering och/eller överföring av brandfarlig och/eller explosiv vara ska minimeras.

P4.1 Tillsyn av hantering av brandfarliga varor och hantering/överföring av explosiva varor enligt lag om brandfarliga och explosiva varor ska genomföras enligt en årlig verksamhetsplan.

P4.2 Räddningstjänsten ska ha kapacitet att, vid behov, genomföra tillsyn vid anläggningar som hanterar brandfarlig eller explosiv vara under tillståndspliktig mängd.

Resultat

Räddningstjänsten bedriver tillsyn enligt LSO 2 kap. § 2 och 2 kap. § 4 samt enligt LBE enligt en årlig verksamhetsplan, ”Verksamhetsplan 2017 med inriktning för 2018–2020”. Räddningstjänsten har också kapacitet att genomföra tillsyn vid byggnader eller anläggningar som inte omfattas av kraven i LSO 2 kap. 3 § eller som hanterar brandfarlig eller explosiv vara under tillståndspliktig mängd. För att denna tillsyn ska kunna genomföras får annan tillsynsverksamhet åsidosättas. Ingen tillsyn enligt LSO 2 kap. § 4 har genomförts under året.

Antalet tillsyner som planerades genomföras har kraftigt reviderats i verksamhetsplanen för år 2017. I inriktningen för 2017 som redovisades i verksamhetsplanen för 2016 var det planerat att genomföra sammanlagt 307 tillsyner totalt för år 2017. I verksamhetsplanen för år 2017 reviderades detta till att sammanlagt 154 tillsyner planeras att göras under året. Den reviderade planen för 2017 grundade sig i avdelningens kapacitet för tillsyner och inte på vad det egentliga behovet av tillsyner är i samhället för att brandsäkerheten ska kunna hållas på en godtagbar nivå i medlemskommunerna. Revideringen av hur många tillsyner som avdelningen hinner med under ett år beror på det ändrade arbetssättet och tillgången till medarbetare samtidigt som antalet övriga

ärenden som avdelningen hanterar ökar.

Utfallet för år 2017 visar att verksamheten ligger under även den reviderade planen.

Det kan konstateras att kvaliteten i ärendehantering generellt och tillsynsverksamheten i synnerhet har ökat markant. Detta är positivt för samtliga inblandade, räddningstjänsten och den tillsynade.

Analys

Räddningstjänsten uppfyller målen då tillsyner enligt de olika lagstiftningarna genomförs enligt en årlig plan. Dock är antalet tillsyner som genomförs för lågt i förhållande till det behov som finns för att brandsäkerheten ska kunna hållas på en godtagbar nivå i medlemskommunerna. Konsekvensen av att göra färre tillsyner än vad behovet är, är att ett uppdämt tillsynsbehov skapas. Detta medför i sin tur att prioritering av tillsyner måste göras hårdare och hårdare för varje år som går med konsekvensen att vissa tillsynsobjekt blir utan tillsyn då de hela tiden måste prioriteras ned. Kvaliteten i myndighetsutövningen och ärendehantering är mycket bättre nu än vad den har varit tidigare. Mycket tid har lagts ner generellt på att kvalitetssäkra arbetsuppgifter och mycket tid kommer att behöva läggas ner även framöver.

Slutsatser

Antalet tillsyner som genomförs behöver utgå från vad tillsynsbehovet är och inte anpassas efter avdelningens kapacitet. Avdelningens kapacitet att hantera tillsyner måste ökas genom tillskott av fler medarbetare. Tillskott av fler medarbetare kan erhållas genom att skapa fler tjänster inom avdelningen, att bättre nyttja de medarbetare som finns inom övriga delar av organisationen eller genom en kombination av de båda sätten. Det är viktigt att organisationens resurser används till det uppdrag som lagstiftningen ålägger oss och som samhällets invånare förväntar sig.

Skadeavhjälpande

Måluppfyllnad

I handlingsprogrammet anges ett antal prestationsmål för operativa avdelningen vilka fungerar som styrdokument för planering, genomförande och analys. Varje år ska dessa utvärderas för att visa i vilken mån avdelningen uppfyller förväntningarna gällande förmåga. I Budget 2017 anges att följande mål skall analyseras:

- Räddningstjänsten Östra Skaraborg ska för skadeavhjälpande verksamhet:
- Ha förmåga till brandvattenförsörjning i områden med så kallat alternativsystem genom tillgång till tankfordon i den omfattning och med den kapacitet som erfordras.
- Ha tillgång till radiosystemet RAKEL för internt samband, ledning, samverkan och under mandatperioden för reservutalarmering.

Dessa två mål är således de som i verksamhetsrapporten ska analyseras djupare än övriga mål. Ett av målen presenteras i halvårsrapporten och det andra i helårsrapporten. I detta fall väljs målet angående Rakel för analys i halvårsrapporten och tillgång till tankfordon i helårsrapporten.

Utöver detta har chefen operativa avdelningen valt att studera i vilken mån räddningstjänsten uppfyller målet om intern utbildning och övning. Anledningen till detta är att upplevelsen från olika grupperingar är att det finns brister.

Mål

- Ha förmåga till brandvattenförsörjning i områden med så kallat alternativsystem genom tillgång till tankfordon i den omfattning och med den kapacitet som erfordras.

Måluppfyllnad

Det kan konstateras att tankbilar skall finnas i tillräcklig omfattning för att kunna hantera säker tillgång på släckmedel i samhällen med så kallat alternativsystem i förbundets samtliga stationsområden. Fördelning av tankfordon ses i tabellen nedan.

Station	Fordonstyp	Vattenvolym i liter
2000	Tankbil	7000
2000	Lastväxlare	10000
2000	Lastväxlare	10000
2300	Tankbil	7000
4000	Tankbil	7000
6000	Tankbil	9000
6200	Tankbil	7000
6300	Tankbil	7000
7000	Tankbil	8000
7400	Tankbil	7000
RÖS	Total tankbilskapacitet	79 000

Tabell 1. Tankbilskapacitet inom egen organisation

För att kunna hantera släckmedelsförsörjningen inom områden med så kallat alternativsystem föreligger behov av tankbilar. I detta fall kan inte släckbilens kapacitet räknas in då denna måste stå kvar på olycksplats i egenskap av livräddande resurs.

Om man förutsätter en bostadsbrand som vid släckinsatsen skall hantera två ledningar med konstant flöde skulle

detta kräva ett totalt uttag om cirka 600 l/min. Detta betyder att man efter framkomst till skadeplatsen behöver ha tillgång till första tankenhet inom 5 minuter, förutsatt att släckenheten har 3000 liters kapacitet. Detta klaras inom samtliga tätorter inom förbundet tack vare den valda strategin att ha tankenheter på samtliga hel- och deltidstationer.

Vid en större brand kan tillgången på den totala volymen vatten som kan levereras och distribueras på skadeplats bli en begränsande faktor. Med det totala utbud av tankenheter som finns inom RÖS kommer detta inte bli kritiskt. Det kommer möjligen förutsättningarna att transportera enheterna att bli. Tillgången på personal blir i detta fall viktig. Med möjlighet att snabbt ta en person ut heltidsstyrkan och påbörja utryckning med någon av station Skövdes stora tankbilar skulle kunna göra att vattendistributionen skulle underlättas. Detta skulle underlättas av den planerade utökningen av Skövdestyrkan med en brandman per skift.

Sammanfattningsvis konstateras att tillgängligheten på tankfordon som snabbt kan vara på plats är god. Den totala tillgången på transporterbart vatten likaså.

Målet anses uppfyllt.

Mål

Intern utbildning ska genomföras enligt plan vilket innebär:

- 200 timmar per heltidsanställd i räddningsstyrka
- 100 timmar per insatsledare
- 60 timmar per deltidanställd i räddningsstyrka i Skövde
- 50 timmar per deltidanställd i räddningsstyrka utom Skövde
- 50 per inre befäl
- 50 timmar per räddningschef i beredskap
- 20 timmar per anställd vid räddningsvårn

Måluppfyllnad

Vid halvårsuppföljningen drogs följande slutsats:

Planeringen för heltid och RiB-stationer samt räddningsvårnen följs och tidsuttaget överstiger i de flesta fall det förväntade resultatet något. Det finns vissa individuella skillnader som kan förklaras med partiella ledigheter, sjukdomar och andra hinder. Det finns också gruppvisa skillnader som måste analyseras mer noggrant då grupperna har identiska planeringar och sannolikt samma förutsättningar. Uppgiften delges enhetschefen för heltid då det i första hand gäller dessa grupper.

Grupperna räddningschef i beredskap, inre befäl samt insatsledare understiger i samtliga fall det förväntade resultatet.

Vidtagna åtgärder är bättre registrering och uppföljning, tydligare planering av befälens övningsverksamhet genom insatsledarnas försorg samt till viss del justering av skiftens dagsplanering. Dessa justeringar kommer inte få full genomslagskraft förrän verksamhetsåret 2018.

Det kan uttydas en positiv trend gällande övningstidsuttag för de högre ledningsnivåerna under andra halvåret. Dock fylls inte exakt det uppsatta kvantitativa målen. Sammantaget bedöms den totala kunskapsinhämtningen under året vara tillfyllest.

Målet anses uppfyllt med viss begränsning

Drift- och underhåll

Prestationsmål

Genom systematiskt och regelbundet underhållsarbete säkerställa hög funktionssäkerhet hos fordon och materiel.

Måluppfyllnad

Målet för 2017 anses till största del uppnått. Viss eftersläpning av kontroller har tidvis uppstått pga. hög arbetsbelastning hos driftteknikerna. Följande aktiviteter har i stort genomförts enligt gällande rutiner.

Kontroll och uppföljning av funktionssäkerheten sker i huvudsak genom regelbundna vecko-, månads- och årskontroller med funktionsprover och besiktningar, och i vissa fall särskilt riktade kontroller. Arbetet sker i huvudsak i egen regi med egen personal, men i vissa fall där krav på annan kompetens gäller anlitas auktoriserade företag enligt gällande tidsintervaller och normer.

Prestationsmål

Genom egen personals medverkan i drift- och underhållsverksamheten minimera utgifter för externt upphandlade underhållstjänster.

Måluppfyllnad

Målet för 2017 anses uppnått. Genomförda underhållsåtgärder har till största del genomförts med egen personal. Inköpta tjänster har endast skett där vi saknat kompetens eller behörighet att utföra arbetet.

Samverkan, säkerhet och beredskap

Mål och måluppfyllnad

Verksamhetsmål

Samverkan syftar till att ge medborgaren snabbt och effektivt samordnat stöd som fordrar medverkan från flera aktörer än räddningstjänsten

Prestationsmål

Uppföljning av avtal och överenskommelser ska ske årligen.

Uppföljning av samverkan utan avtal ska ske årligen.

Förbundet ska medverka i, och i förekommande fall vara representerat i, samverkansmöten som initieras och leds av statliga, landstingskommunala och andra samverkansaktörer

Nedan lämnas en redogörelse för uppföljning av prestationsmålen ovan.

Mål

Uppföljning av avtal och överenskommelser ska ske årligen.

Måluppfyllnad

Uppföljningssamtal har genomförts med två företagsräddningsvärn. Uppföljningssamtal med ett företagsräddningsvärn är ej genomfört. Viss eftersläpning i avtalsuppföljningen med grannräddningstjänsterna släpar också.

På helårsbasis bedöms målet som delvis uppfyllt.

Mål

Uppföljning av samverkan utan avtal ska ske årligen.

Måluppfyllnad

Huvudsakligen sker denna uppföljning löpande och avser främst aktörer som polismyndigheten, sjukvården, Försvarmakten och länsstyrelsen samt företrädare för frivilligorganisationer.

Med polisen pågår ett projekt kring utveckling av informationsdelgivning avseende händelser som avviker från samhällets normalbild. Verksamheten har startat upp under senvåren och genomförs huvudsakligen på veckobasis genom samverkan mellan inre befäl vid räddningstjänsten och stationsbefälet vid polisstationen i Skövde. Inre befäl samverkar i förekommande fall med Räddningstjänsten Västra Skaraborg och Samhällsskydd Mellersta Skaraborg.

Samverkan med länets räddningstjänster sker huvudsakligen inom ramen för förbundets engagemang i RäddsamVG. Förbundsdirektören har varit sammanhållande i beredningsgruppen och i övrigt ingår chefen Operativa avdelningen i utbildningsrådet, chefen förebyggande avdelningen i förebyggande rådet samt HR/personalhandläggaren i HR-rådet. Förbundet har härigenom stora möjligheter att påverka de gemensamma räddningstjänstfrågorna. Härutöver finns ett delregionalt organ, Samhällsskydd Skaraborg, där cheferna för räddningstjänsterna jämte chefen för polisregion Skaraborg och ambulanschefen vid Skaraborgs sjukhus ingår.

Under året har gemensam räddningsinsatsplanering inom ramen för den s.k. Länsöverenskommelsen i Räddsam VG regi framgångsrikt skett, för att bemöta begäran om hjälp för räddningstjänst vid omfattande markbrand i Värnamo kommun, i samband med övning AURORA samt, inte minst, inför och under EU-toppmötet i Göteborg.

Med länsstyrelsen sker deltagande i de gemensamma samverkanskonferenserna varje vecka. Räddningstjänsten har åtagit sig att innan samverkanskonferenserna insamla underlag från medlemskommunernas säkerhetssamordnare och angränsande räddningstjänster i Skaraborg.

Förbundet har varit representerat vid såväl Försvarskonferens 2017 (Försvarsmaktsråd Skaraborg) som regional samverkanskonferens (Militärregion Väst). Huvudtemat vid de båda konferenser har varit återtagande av totalförsvarsförmåga.

Ett antal medarbetare ingår i länsstyrelsens förstärkningsgrupp (VG-stab) och har deltagit vid det första av de två årliga sammankomsterna. Höstens möte inställdes genom länsstyrelsens beslut.

Med flertalet andra aktörer sker samverkan inom ramen för Krishanteringsrådet Östra Skaraborg och beträffande frivilliga försvarsorganisationer genom medverkan i Frivilligorganisationernas Samarbetskommitté (FOS).

På helårsbasis bedöms målet som uppfyllt.

Mål

Förbundet ska medverka i, och i förekommande fall vara representerat i, samverkansmöten som initieras och leds av statliga, landstingskommunala och andra samverkansaktörer

Måluppfyllnad

Under första halvåret har inga kommunala ledningsövningar genomförts. Ett fortsatt arbete kring krisinformation har dock skett; dels i form av möten med medlemskommunernas krisinformatörer och dels genom att krisinformatörer från Skövde kommun har beretts möjlighet att delta i en av räddningstjänstens stabs- och ledningsövningar. Vid övningen genomfördes även studiebesök av medlemskommunernas informatörer och säkerhetssamordnare.

Inom ramen för förbundets egen stabsövning under hösten har medverkan skett från såväl kommunala säkerhetssamordnare som kommunala krisinformatörer. Bedömningen är att både övning och samverkan fungerade mycket väl.

Räddningstjänsten medverkar i länsstyrelsens kvartalsövningar tillsammans med samtliga länets kommuner och andra aktörer.

På helårsbasis bedöms målet som uppfyllt.

Personaltjänst

Målen 2017:

Mångfalden bland personalen ska ökas genom särskilda aktiviteter vid personalrekrytering.

Räddningstjänsten ska ha tillgång till erforderlig personal i operativ tjänst för att ständigt upprätthålla en grundberedskap.

Räddningstjänsten ska ha tillgång till personal med rätt kompetens i en omfattning så att behovet av räddningsledare tillgodoses.

Hälsofrämjande aktiviteter skall medverka till att sjukfrånvaron inte överstiger 3 % per år. Genom aktivt arbetsmiljöarbete skall antalet arbetsskador minska.

Skövde kommun bytte HR- och lönesystem hösten 2016. RÖS får inte ut all statistik från detta längre eftersom systemet grundar sig på uppgifter från Medvind. Vi har istället räknat manuellt på inlämnad sjukfrånvaro, VAB, föräldraledighet, tjänstledighet etc. Siffrorna är därför inte exakta och inte på samma detaljnivå vad gäller sjukfrånvaro i olika ålderskategorier, men rimlighetsbedömning är gjord.

Siffrorna för åldersstruktur visar all heltidspersonal respektive deltidsbrandmän. Jämförande siffror finns från fjolåret.

Måluppfyllnad

Räddningstjänsten strävar efter att öka mångfalden. Det har rekryterats ytterligare två kvinnor till räddningsvärn under året samt en kvinna till en deltidsstation. På heltiden har ytterligare en kvinna fått tillsvidareanställning som brandman och en är vikarierande med ambition att tillsvidareanställas. På deltidsstationerna finns nu fyra kvinnliga deltidsbrandmän. Glädjande är också att en av dessa under 2017 har utbildats till räddningsledare och kommer att iträda en styrkeledartjänst 2018. Mångfalden har således fortsatt öka något under 2017. Inför 2018 har RÖS dock en ambition att göra mer riktade aktiviteter för att attrahera fler kvinnor och även personal med annan etnisk bakgrund.

Bemanningen vid heltidsstationerna har inte vid något tillfälle understigit nivån för grundberedskap. Så inte heller vid deltidsstationerna, med undantag av semesterperioden då Hjo station saknade en man tre timmar under tre eftermiddagar och Skövde deltidsstation var en man kort totalt sex dygn.

RÖS har fortfarande behov av fler styrkeledare pool. Under året har dock en utbildats i Gullspång och tre i Karlsborg. Förhoppningen är att fler kan utbildas i Hova, Hjo och Mariestad under året som kommer.

Sjukfrånvaron har sänkts från 3,0 till 2,54 %. Under 2017 har två tidigare långtidssjukskrivna återgått i arbete, den ene i ny tjänst och den andra i tidigare tjänst. Vi har en ny långtidssjukskrivning sedan april på 100 % p.g.a. allvarlig sjukdom. En medarbetare var sjukskriven på grund av familjesituation men arbetar nu 30 % och är tjänstledig 70 %. Sjukskrivningar på över en månad har även funnits p.g.a. fysiska åkommor som dock varit tillfälliga (ryggskott, frakturer, knäoperationer mm).

Personalen i siffror

Anställda	2017	2016	2015	2014
Heltid	90	88	88	84
- Varav kvinnor	9	8	8	6
Deltid	183	174	171	175
- Varav kvinnor	4	3	1	1
Räddningsvårn	86	85	87	103
- Varav kvinnor	9	7	5	8

Åldersstruktur

Heltid	
-29 år	13
30-49 år	51
50- år	26
Medelålder	44,0

Deltid	
-29 år	22
30-49 år	107
50- år	54
Medelålder	44,0

**Personalomsättning
Proc**

Dagtid/heltid	5,6 5	9,1 %	3,6 %
Deltid	7,1 %	5, 26 %	7,4 %
Räddningsvårn	6,7 %	1,15 %	15,5 %

Tidsanvändning

Dag-/heltidspersonal, timmar	2017	2016-08-31	2015	2014
Ordinarie arbetstid	184 756	129 041*	159 583	151 290
Närvarotid	144 202	104 309*	159 583	151 290
	78,03 %	80,83 %*	83,99 %	84,1 %
Frånvarotid	40 554	24 732*	30 420	28 592
	21,95 %	19,17 %*	16,01 %	15,9 %

Frånvaro, procent av total arbetstid

Sjukdom	2017	2016-08-31	2015	2014
Samtlig personal	2,60 %	2,4 %*	3,6 %	3,2 %
-29 år	1,94 %	1,9 %*	1,5 %	0,3 %
30-49 år	1,49 %	1,9 %*	1,5 %	0,3 %
50-år	4,89 %	4,2 %*	5,4 %	6,5 %

Andel av sjukfrånvaron som sammanhängande överstiger 60 dagar eller mer uppgår till 36,25 %.

Övrig frånvaro

Kategori	2017	2016-08-31	2015	2014
Semester	14,5 %	10,4 %*	8,0 %	8,2 %
Vård av barn	0,73 %	0,2 %*	0,4 %	0,3 %
Föräldraledighet	1,87 %	4,4 %*	2,5 %	1,7 %
Övrigt (tjänstledighet, enskild angelägenhet, studieledighet)	2,23 %	1,5 %*	1,0 %	2,0 %

*Siffrorna från 2016 visar statistik t o m 2016-09-30 p.g.a. Skövde kommuns byte av HR-system.

Arbetskadorna, antal anmälda

Kategori	2017	2016-08-31	2015	2014
Heltid	10	5	1	8
Deltid	1	4	1	6

Tillbud, antal anmälda

Kategori	2017	2016	2015	2014
Heltid	8	9	6	5
Deltid	0	2	7	5

Analys av ekonomi och ställning

Årets resultat enligt balanskravet i tkr	2017	2016	2015	2014	2013
Resultat enligt resultaträkningen	1 873	1 092	850	2 215	- 696
Realisationsvinster					
Synnerliga skäl					2 327
Utgående balanskravsresultat	1 873	1 092	850	2 215	1 631

Resultatet (det finansiella)

Resultatet för året påvisar ett överskott på 1 873tkr.

Kapacitet/långsiktig betalningsberedskap

Soliditeten ligger på 27 %.

Finansieringen för framtiden behöver överses med anledning av Räddningstjänstens behov av utveckling. Mot bakgrund av medlemskommunernas och samhällets utveckling så påverkas räddningstjänstens uppgifter och förutsättningar att lösa tilldelade uppgifter.

Risikförhållande

Erforderligt överskott för säkrande av det egna kapitalet finns hos medlemskommunerna och tillförs genom medlemsavgifterna vid behov.

Risikförhållandet bedöms som lågt.

Kontroll

Kontrollen är god då månadsuppföljningar görs som sedan presenteras för direktionen.

Direktionen har beslutat om internkontrollplan för uppföljning av beordrad och genomförd verksamhet.

Finansförvaltning

Placeringspolicy för Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)

Syfte

Denna placeringspolicy anger regler för förvaltningen av RÖS:s placerade medel utifrån de riktlinjer som fastställts 2013-04-25 .

Placeringspolicyn anger regler inom följande områden:

- Tillgångsslag
- Begränsningar för tillgångsslag
- Begränsning av ränterisk
- Begränsning av enhandsengagemang
- Etiska krav
- Uppföljning
- Fastställande av policy

Placeringsregler

Tillgångsslag

Förvaltningens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Korta räntebärande värdepapper/fonder.
- Långa räntebärande värdepapper/fonder.
- Utländska räntebärande värdepapper/fonder.
- Utländska aktier/aktiefonder.
- Svenska aktier/aktiefonder.

Begränsningar av placeringar i dessa tillgångsslag redovisas i kommande avsnitt.

Begränsningar för tillgångsslagen

Placeringar i de tillåtna tillgångsslagen skall normalt uppgå till följande andelar av de totala tillgångarna inom förvaltningen. Placeringarna får dock variera mellan angivna högsta och lägsta värden utifrån aktuell situation på finansmarknaden.

Begränsning av ränterisk

Förvaltningens innehav av ”korta räntebärande värdepapper/fonder” skall ha en genomsnittlig räntebindningstid på högst 4 år, men riktvärdet är 2 år. Placeringar skall ske huvudsakligen i svenska räntebärande värdepapper såsom statsskuldväxlar och statsobligationer samt certifikat och obligationer utgivna av bostadsfinansieringsinstitut och företag med hög kreditvärdighet, dvs. Investment Grade .

”Långa räntebärande värdepapper/fonder” får ha en duration på högst 8 år och placeringar ska endast göras i värdepapper med hög kreditvärdighet dvs. Investment Grade, samt i banker med oktroj att bedriva verksamhet i Sverige . Duration är ett mått på en tillgångs räntekänslighet och anger tillgångens effektiva återstående löptid.

Utländska räntebärande värdepapper/fonder kan användas om dessa är valutasäkrade i svenska kronor, och får endast göras i värdepapper med hög kreditvärdighet, dvs. Investment Grade. Durationen avgör om de hamnar under kategorin ”korta” eller ”övriga”.

Även med deposits/fasträntekonton avgör löptiden vilket tillgångsslag dessa tillhör.

Begränsning av enhandsengagemang

Tillgångar som hänförs till en enskild emittent - eller emittenter inom samma koncern - får uppgå till högst **10 %** av de totala tillgångarna inom förvaltningen.

Etiska krav

Vid förvaltningen ska beaktas deklARATIONER och konventioner som har undertecknats av Sverige inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsrätt och miljö. Dessutom ska kriterier beaktas för bolag med verksamhet inom kategorierna vapen, tobak, alkohol, spel och pornografi.

För fondplaceringar gäller minimikravet att fonden måste förvaltas i linje med United Nations Principles for Responsible Investments (UNPRI), dvs. att ansvarig förvaltare har vedertagna riktlinjer för socialt ansvarsfulla investeringar (SRI).

Uppföljning

RÖS bör minst två gånger per år se över förvaltningen, med syfte att se om förutsättningar har förändrats, eller om enskilda tillgångsslag driftat och därför avviker från angivna riktvärden (t ex på grund av finansmarknadernas utveckling) och därför behöver rebalanseras. Förbundsdirektören ska minst två gånger per år redovisa utvecklingen av portföljen till direktionen samt att portföljen stämmer överens med fastställd placeringspolicy.

Fastställande av policy

RÖS fastställer placeringspolicyn och beslutar om revidering av denna policy.

Placeringar

Förbundets placeringar uppgår per 171231 till 22 206tkr i bokföringen medan marknadsvärdet är 25 053tkr. Placeringarna finns som Räntefonder och Aktiefonder.

Pensionsförvaltning (beloppen är i tkr)

Förbundet har ingen försäkringslösning utan den förmånsbestämda ålerspensionen och den särskilda avtalspensionen för brandmännen ligger som avsättning i balansräkningen.
För att säkra upp de framtida pensionsutbetalningarna så har förbundet upprättat en placeringspolicy som de sätter av pengar till vid behov enligt fastställd plan/fördelning.
Förbundets placeringar uppgår per 171231 till 22 206tkr i bokföringen medan marknadsvärdet är 25 053tkr.
Placeringarna finns som Räntefonder och Aktiefonder.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Avsättningar (inkl särskild löneskatt) för pensioner och liknande poster	<u>31 945</u>	<u>31 483</u>
Totala pensionsförpliktelser	31 945	31 483
Finansiella placeringar avsedda för att finansiera framtida pensionsutbetalningar; bokfört värde	22 206	22 242
Finansiella placeringar avsedda för att finansiera framtida pensionsutbetalningar; marknads värde	25 053	24 362
"Återlånade" medel (skillnad mellan totala pensioner och finansiella placeringars marknadsvärde enligt ovan)	-6 892	-7 121

Investeringsredovisning (beloppen är i tkr)

Projekt	Budget	Utfall	Avvikelse
Fastigheter	500	338	162
Fordon	8 000	3 521	4 479
Inventarier	800	895	-95
IT-stöd förebyggande	100	1 582	-1 482
Rakel	150	0	150
RÖS-nätet	145	0	145
Statsbidrag RC	0	-206	206
Summa nettoinvesteringar	9 695	6 130	3 565

Väsentliga personalförhållanden

Miljöredovisning

Förbundet genomför fortlöpande uppföljning och kontroll av möjliga energisparåtgärder.

Räddningstjänsten genomför kontroller enligt de direktiv som Miljösamverkan Östra Skaraborg tar fram. Beträffande fortsatt övningsverksamhet vid övningsfältet Hasslum fullföljs tidigare rutiner och kontroller vad avser miljöpåverkan.

När det gäller transporter så samordnas dessa i så stor utsträckning som möjligt.

Avfall källsorteras och transporteras till miljöstationen Risängen (Skövde).

Förbundet har utarbetat riktlinjer för användning av skum vid insats och övning i syfte att minska miljöpåverkan.

Viktiga förhållanden för bedömning av utveckling och tillstånd

MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) bedöms mot bakgrund av gällande budgetproposition få begränsade möjligheter att lösa tilldelade uppgifter inom ramen för rekrytering, utbildning och kompetensutveckling.

MSB:s framtida begränsade förmåga bedöms påverka förbundets möjlighet att hantera den strategiska personalförsörjningen.

Om den utveckling som nu kan förutses inträffar kommer detta att bl.a. innebära ekonomiska konsekvenser för förbundet.

Tidigare avgiftsfria utbildningar kan komma att avgiftsbeläggas samt att vissa utbildningar tvingas att genomföras lokalt eller regionalt i egen regi.

Framtidsbedömning

Organisationen är i en generationsväxling som bedöms pågå de närmsta åren. Detta innebär ett behov av ökad rekrytering samt kompetensutveckling.

Fastigheter fordon och vissa materielsystem är ålderstigna och behöver omsättas.

Den alltmer komplexa risk och hotbild som utvecklas i samhället innebär att räddningstjänsten som en tydlig aktör i samhället måste utvecklas i takt med övriga samhället. I sammanhanget kan nämnas det pågående arbetet kring återtagande av förmåga till höjd beredskap samt ambitionen att utöka personalstyrkan vid heltidsstationerna.

Sammantaget kan det konstateras att det ekonomiska utrymmet för räddningstjänstens fortsatta utveckling och förmåga att lösa uppgifter sannolikt måste justeras.

Resultaträkning	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter		7 690 508	6 937 233
Verksamhetens kostnader	2	-91 637 919	-89 084 629
Avskrivningar	3, 4, 5	-5 055 830	-5 166 173
Verksamhetens nettokostnader		-89 003 241	-87 313 569
Medlemsbidrag	6	91 580 000	88 576 000
Finansiella intäkter	7	5 535	29 304
Finansiella kostnader	8	-665 457	-297 601
Värdepapper resultat		<u>-44 268</u>	<u>97 829</u>
Resultat före extraordinära poster		1 872 569	1 091 963
Årets Resultat		<u>1 872 569</u>	<u>1 091 963</u>

Balansräkning	Not	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Mark och byggnader	3	14 617 383	15 576 008
Maskiner, inventarier, bilar och transportmedel	4, 5	27 540 043	24 888 967
Summa anläggningstillgångar		<u>42 157 426</u>	<u>40 464 975</u>
Skolmåltidskuponger		45 650	52 800
Fordringar	9	25 298 717	23 302 654
Kortfristiga placeringar	10	22 205 846	22 242 058
Kassa och Bank	11	<u>17 286 078</u>	<u>15 021 566</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>64 836 291</u>	<u>60 619 078</u>
Summa tillgångar		<u>106 993 717</u>	<u>101 084 053</u>
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital		27 363 463	26 271 499
Årets resultat		<u>1 872 569</u>	<u>1 091 963</u>
Summa eget kapital		<u>29 236 032</u>	<u>27 363 462</u>
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	12	<u>31 944 701</u>	<u>31 482 706</u>
Skulder			
Långfristiga skulder	13	1 950 119	1 936 148
Kortfristiga skulder	14	<u>43 862 865</u>	<u>40 301 737</u>
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		<u>106 993 717</u>	<u>101 084 053</u>
Panter och ansvarsförbindelser			
<u>Panter och därmed jämförliga säkerheter</u>		Inga	Inga

Kassaflödesanalys	2017	2016
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	1 872 569	1 091 963
<u>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</u>		
Av- och nedskrivningar	5 055 830	5 166 173
Ianspråktaga avsättningar	461 995	766 682
Övriga ej likviditetspåverkande poster	<u>-192 219</u>	<u>-190 638</u>
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	7 198 175	6 834 180
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-1 996 063	-17 828 110
Ökning/minskning förråd och varulager	7 150	12 000
Ökning/minskning kortfristiga skulder	<u>3 561 128</u>	<u>1 639 380</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten	8 770 390	-9 342 550
Investeringsverksamheten		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-6 542 091	-6 072 278
Ökn/minskn kortfristiga placeringar	<u>36 213</u>	<u>-155 280</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-6 505 878	-6 227 558
Finansieringsverksamheten		
Amortering av skuld	=	<u>-540 482</u>
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	-540 482
Årets kassaflöde	2 264 512	-16 110 590
Likvida medel vid årets början	<u>15 021 566</u>	<u>31 132 156</u>
Likvida medel vid årets slut	<u>17 286 078</u>	<u>15 021 566</u>

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gräns för materiella tillgångar. Anläggningstillgångarna upptages till anskaffningsvärdet minskat med verkställda avskrivningar.

Pensionsskulden redovisas så att pensionsförmån som intjänats från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Komponentavskrivningar har införts från 2015. Det som fanns innan 2015 har gåtts igenom och utifrån väsentlighet så låg anläggningarna rätt när det gäller komponenter och avskrivningstider, så någon justering på detta har inte gjorts.

Not 2 Verksamhetens kostnader

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Material, entreprenad, konsulter, bidrag och transfereringar	-472 041	-621 811
Kostnader för arbetskraft	-72 178 820	-71 349 670
Övriga verksamhetskostnader	<u>-18 987 058</u>	<u>-17 113 148</u>
Summa	<u>-91 637 919</u>	<u>-89 084 629</u>

Not 3 Mark och byggnader

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Ingående anskaffningsvärden	35 082 849	34 376 870
Årets förändringar		

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
- Årets investeringar	<u>750 553</u>	<u>705 979</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	35 833 402	35 082 849
Ingående avskrivningar	-19 506 841	-17 589 991
- Årets avskrivningar	<u>-1 709 178</u>	<u>-1 916 850</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-21 216 019	-19 506 841
Pågående nyanläggningar		
Utgående balans	0	0
Utgående restvärde enligt plan	14 617 383	15 576 008

Not 4 Maskiner och inventarier

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	14 801 751	13 409 067
Årets förändringar		
- Årets aktiverade utgifter, Inköp	<u>2 477 211</u>	<u>1 392 684</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	17 278 962	14 801 751
Ingående avskrivningar	-12 084 483	-11 416 291
Årets förändringar		
- Avskrivningar	<u>-652 161</u>	<u>-668 192</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 736 644	-12 084 483
Utgående restvärde enligt plan	<u>4 542 318</u>	<u>2 717 268</u>

Not 5 Bilar och transportmedel

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Övriga materiella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärden	43 582 998	39 609 384
Årets förändringar		

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
- Årets aktiverade utgifter, Inköp	3 520 518	3 973 614
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	47 103 516	43 582 998
Ingående avskrivningar	-21 411 300	-18 830 169
Årets förändringar		
- Avskrivningar	-2 694 491	-2 581 131
Utgående ackumulerade avskrivningar	-24 105 791	-21 411 300
Utgående restvärde enligt plan	<u>22 997 725</u>	<u>22 171 698</u>

Not 6 Medlemsbidrag

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Skövde	34 238 000	33 114 000
Tibro	6 419 000	6 209 000
Hjo	6 419 000	6 209 000
Karlsborg	6 419 000	6 209 000
Mariestad	24 055 000	23 265 000
Töreboda	6 419 000	6 209 000
Gullspång	<u>7 611 000</u>	<u>7 361 000</u>
Summa	<u>91 580 000</u>	<u>88 576 000</u>

Not 7 Finansiella intäkter

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Räntor	<u>5 535</u>	<u>29 304</u>
Summa	<u>5 535</u>	<u>29 304</u>

Not 8 Finansiella kostnader

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Räntekostnader	-358	-19 601
Ränta på pensionskostnader	-665 000	-278 000
Övriga finansiella kostnader	<u>-100</u>	=

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Summa	<u>-665 458</u>	<u>-297 601</u>

Not 9 Fordringar

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Kundfordringar	21 430 107	20 031 649
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 861 523	1 235 618
Övriga kortfristiga fordringar	<u>2 007 087</u>	<u>2 035 387</u>
Summa	<u>25 298 717</u>	<u>23 302 654</u>

Not 10 Kortfristiga placeringar

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Fonder	<u>22 205 846</u>	<u>22 242 058</u>
Summa	<u>22 205 846</u>	<u>22 242 058</u>

kr	Anskaffnings värde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
Fonder	22 205 846	22 205 846	25 053 141

Not 11 Kassa och bank

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Bank	<u>17 286 078</u>	<u>15 021 566</u>
Summa	<u>17 286 078</u>	<u>15 021 566</u>

Not 12 Avsättningar för pensioner

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
--	-------------	-------------

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Ingående avsättning	31 482 706	30 716 024
Pensionsutbetalningar	-2 097 000	-1 805 000
Nyintjänad pension	578 000	2 149 997
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	665 000	278 000
Förändring av löneskatt	90 198	149 685
Övrigt	<u>1 225 797</u>	-6 000
Utgående avsättning	<u>31 944 701</u>	<u>31 482 706</u>

Not 13 Långfristiga skulder

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Ingående låneskuld	-	540 482
Årets amortering	-	<u>-540 482</u>
Utgående låneskuld	<u>0</u>	<u>0</u>

Långfristiga skulder

Skuld investeringsbidrag	2 435 869	2 229 679
Ackumulerade upplösta investeringsbidrag	<u>-485 750</u>	<u>-293 531</u>
Summa	<u>1 950 119</u>	<u>1 936 148</u>

	2017	2016
Förfallotider		
Låneskuldens struktur - lånelängd		
Andel som förfaller inom 3 år	0 %	0 %
Andel som förfaller mellan 3-5 år	0 %	0 %
Andel som förfaller efter 5 år	0 %	0 %
Summa	0 %	0 %

Räntor

Låneskuldens struktur - räntor

Andel med rörlig ränta	0 %	0 %
Andel med fast ränta	0 %	0 %
Summa	0 %	0 %

Not 14 Kortfristiga skulder

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Leverantörsskulder	4 307 939	2 317 466
Skatteskulder	-	66 618
Löneskulder inkl. semesterlöner	7 867 291	7 839 984
Övriga kortfristiga skulder	2 807 134	2 678 907
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	<u>28 880 501</u>	<u>27 398 762</u>
Summa	<u>43 862 865</u>	<u>40 301 737</u>

Direktionen för Räddningstjänsten Östra Skaraborg godkänner årsredovisningen.

Skövde 2018-02-22

Göte Carling
Ordförande

Rolf Eriksson
1.e vice Ordförande

Björn Fagerlund
2:e vice ordförande